

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ
Անթիլիաս, Լիբանան

Թիւ 11/17

Անթիլիաս, 25 Յունուար 2017

Մեծարգոյ
Տիար Գագիկ Յարութիւնեան
Նախագահ
Սահմանադրական Դատարանի
Երեսան

Սիրելի՛ Պրն. Յարութիւնեան,

Հայրապետական օրհնութեամբ եւ ֆրիստոնէական ջերմ սիրով կ'ողջունենք Ձեզ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան մայրավանքէն: Սեպտեմբեր 21-ին Հայաստանի անկախութեան 25-ամեակին առիթով երբ կը գտնուէինք հայրենիք, ազնիւ գտնուեցաք Մեզի նուիրելու Ձեր վերջին հրատարակութենէն՝ *"Սահմանադրական Մշակոյթ"* օրինակ մը:

Անցնող ամիսներուն, յաճախակի ճամբորդութիւններուն պատճառաւ առիթը չունեցանք մօտէն հաղորդ դառնալու Ձեր այս աշխատասիրութեան: Հիմա որ աւելի մօտէն ծանօթացանք Ձեր այս գործին, կ'ուզենք կարգ մը մտածումներ բաժնել Ձեզի հետ.-

Առաջին հերթին, գրքին խորագիրը ինքնին յստակօրէն կը բնութագրէ բովանդակութեան լրջութիւնը ու այժմէականութիւնը: Պետութեան մը հզօրութեան կոռուարն ու զարգացման եւ յառաջդիմութեան երաշխիքը սահմանադրական մշակոյթի տիրական ներկայութիւնն է: Դուք ճիշդ կերպով կը զանազանէք սահմանադրականութիւնը սահմանադրութենէն: Արդարեւ, սահմանադրութիւնը կը դառնայ ձեւական, երբ ան չէ արմատացած սահմանադրական մշակոյթի մէջ: Հայաստանի Հանրապետութիւնը կոչուած է յատուկ կարեւորութիւն ընծայելու, անցող քառհիսնամեակէն ստիպելու փորձառութեան լոյսին տակ, սահմանադրական մտածելակերպի ու գործելակերպի կազմաւորման ու ամրապնդման:

Երկրորդ կէտը աստուածային իրաւունքներու եւ մարդկային իրաւունքներու փոխ-առնչութեան ու յարակցութեան կը վերաբերի: Բնականաբար, այս բնագաւառն էն ներս հասարակաց սկզբունքներու ու տուեալներու ներկայութիւնը տիրական է: Միաժամանակ կարելի չէ անտեսել գոյութիւն ունեցող տարբերութիւնները, յատկապէս բարոյական արժէքներու ու իրաւական սկզբունքներու միջեւ, որոնք պատմութեան ընթացքին, նաեւ այսօր, ֆրիստոնեայ աստուածաբաններու մօտ յաճախ յառաջացուցած են հակադիր մօտեցումներ: Իսլամ մտածողութիւնը բոլորովին տարբեր է: Մեր եկեղեցին կրցած է իր կեանքին ու մտածողութեան մէջ բարոյականին ու իրաւականին, կրօնականին ու ազգայինին միջեւ որոշ ներդաշնակութիւն մը ստեղծել:

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՍԱՐԱՆ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ
Անթիլիաս, Լիբանան

Թիւ 11/17

Անթիլիաս, 25 Յունուար 2017

Երրորդ, ողջունելի է մեր եկեղեցւոյ իրաւական-կանոնական բնագաւառին նկատմամբ Ձեր ցուցաբերած կարեւորութիւնը: Դժբախտաբար մեր եկեղեցին իր իրաւական սկզբունքները ու կանոնները չէ կրցած պատշաճեցնել կեանքի յարափոփոխ պայմաններուն ու մարտահրաւէրներուն: Տարդ դարուն կազմաւորուած եւ 13-րդ դարուն վերախմբագրուած մեր եկեղեցւոյ կանոնները փաստօրէն կը մնան զմրսուած վիճակին մէջ: Նոյնպէս, Յարական շրջանին ձեւաւորուած պոլոժեցիական եւ Օսմանեան կայսրութեան շրջանին ստեղծուած Ազգային Սահմանադրութիւնը իրենց հիմնական սկզբունքներով կը մնան անփոփոխ: Այս շրջագծէն ներս անհրաժեշտ է յստակ տարբերութիւն մը դնել եկեղեցւոյ կանոններուն, որոնք առաւելաբար առնչուած են եկեղեցւոյ դաւանանքին, բարոյական սկզբունքներուն ու հովուական կեանքին, եկեղեցւոյ սահմանադրութեան, որ կը ճշդէ եկեղեցւոյ դաւանական, նուիրապետական ու վարչակազմակերպչական դրութեան հետ աղերս ունեցող սկզբունքները, եւ կանոնագրութեան միջեւ, որ առաւելաբար կապուած է եկեղեցւոյ վարչական գործունէութեան: Յատկապէս կանոններու վերատեսութեան գծով մեր եկեղեցին պէտք է լծուի լուրջ աշխատանքի:

Չորրորդ, եզակի ուսումնասիրութիւն մըն է Ձեր այս հատորը՝ իր օգտագործած բազմազան ու ալլազան աղբիւրներով, համապարփակ ու մասնագիտական մօտեցումով ու լուրջ վերլուծումներով: Ան կարեւոր նպաստ մը կը բերէ Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ սահմանադրական մշակոյթի ճշգրիտ հասկացողութեան ու առաւել զարգացման: Իւրաքանչիւր հոգեւորական, մտաւորական ու քաղաքական գործիչ պէտք է մօտէն ծանօթ դառնայ այս աշխատասիրութեան, որպէսզի կարենայ պատասխանատուութեան ու համարատուութեան խոր գիտակցութեամբ կատարել իր առաքելութիւնը: Որքան օգտաշատ ու ուսանելի կրնայ ըլլալ երբ Հայաստանի հերոսատեսիլներու կայաններէն, փոխանակ մակերեսային ծրագիրներու, սահմանադրական մշակոյթի հետ կապ ունեցող խնդիրներու շուրջ երբեմն լուրջ ֆիննարկումներ պատկերասփռուին...:

Կ'աղօթենք առ Ամենաբարին Աստուած, որ Ձեզի պարգեւէ քաջաողջութիւն եւ վերանորոգ աշխուժութիւն, որպէսզի Ձեզի յատուկ նուիրումով ու խանդավառութեամբ շարունակէք Ձեր առաքելութիւնը՝ ի խնդիր Հայաստանի Հանրապետութեան առաւել հզօրացման:

Հայրապետական օրհնութեամբ,

Աղօթարար՝
Alfred Ch.

**ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ**

